

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Різник С.В.

«___» _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОГОВОРИ В ІТ-СФЕРІ**

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
вибіркова навчальна дисципліна.
юридичний факультет

Робоча програма навчальної дисципліни «ІТ ПРАВО» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2022.

Розробник:

Суханов Максим Олександрович – асистент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права юридичного факультету.

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 30.08.2022)*

**Завідувачка кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права _____ проф. Яворська О.С.**

«30» серпня 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти). Протокол від «__» _____ 2022 року № __.

«__» _____ 2022 року Голова _____ проф. В.М. Бурдін

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 08 «Право»	вибіркова	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		4-й	4-й
Загальна кількість годин 135		Семестр	
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5,4	для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Лекції	
		13 год.	6 год.
		Практичні	
		26 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		87 год.	123 год.
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 1:1,8
Мова навчання: українська.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з основними проблемами договірного регулювання ІТ відносин в Україні; ознайомити з нормативно-правовими актами, які регулюють ці відносини в Україні; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці, навчити результативно використовувати здобуті знання.

Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи договорів в сфері ІТ права, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів.

- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері інформаційних технологій. Розвинути навички підготовки правових висновків та

консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів інформаційних технологій.

- СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері інформаційних технологій.

- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, адміністративного та інформаційного права тощо.

- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав у сфері інформаційних технологій. Оцінювати та аналізувати діяльність ІТ компаній, ІТ-спеціалістів, суб'єктів електронної комерції, інших суб'єктів ІТ права та їхні права в окремих договірних конструкціях.

- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опановувати компетентності, пов'язані із підготовкою проєктів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення прав у сфері інформаційних технологій.

- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав у сфері інформаційних технологій.

- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав у сфері інформаційних технологій.

- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих інститутів ІТ права із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Мінцифри, Національного органу інтелектуальної власності тощо.

- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони інформаційних технологій, зокрема із використанням судових реєстрів, міжнародних реєстрів, баз даних Мінцифри

тощо. Уміти надавати консультації щодо захисту прав у сфері інформаційних технологій із використанням дистанційних форм комунікації.

- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони прав у сфері інформаційних технологій у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права.

- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони інформаційних технологій в Україні.

- Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів ІТ права з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони інформаційних технологій.

- Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері інформаційних технологій.

- Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва та захисту прав у сфері інформаційних технологій, адвокатів, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо).

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

По проходженні курсу студенти повинні *знати*:

- порядок укладення та зміст договорів в ІТ сфері.
- Особливості погодження умов з контрагентами у сфері ІТ
- Особливості договірної відповідальності за невиконання зобов'язань в сфері ІТ
- Специфіку формування предмету договору в сфері ІТ.

По проходженні курсу слухачі повинні *вміти*:

- застосовувати одержані знання на практиці;
- правильно застосовувати законодавство, що регулює ІТ відносини;
аналізувати та вирішувати практичні казуси в ІТ сфері.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1: ІТ право

Тема 1. Загальна характеристика договорів в сфері ІТ

1. Договір як регулятор відносин сторін щодо регламентації відносин в сфері ІТ.
2. Суб'єкти договірних зобов'язань в сфері ІТ.
3. Види договорів в сфері ІТ.
4. Порядок укладення договорів в сфері ІТ.
5. Зміст договорів в сфері ІТ.
6. Особливості відповідальності за невиконання та (або) неналежне виконання договорів в сфері ІТ.

Тема 2. ГІГ-контракти в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ

1. Загальна характеристика ГІГ-контрактів.
2. Види ГІГ-контрактів.
3. Порядок укладення ГІГ-контракту.
4. Зміст ГІГ-контракту.
5. Відповідальність за ГІГ-контрактом.

Тема 3. Договірні зобов'язання в сфері ІТ, що опосередковують передачу майнових прав інтелектуальної власності.

1. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності в сфері ІТ.
2. Ліцензійні договори в сфері ІТ.
3. Договори про передання майнових прав інтелектуальної власності на об'єкти, створені у зв'язку з виконанням трудового договору
4. Договори про створення веб-сайтів та іншого програмного забезпечення (Agile, waterfall model та інші).

Тема 4. Договори про нерозголошення та про неконкуренцію в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ.

1. Загальна характеристика договорів про нерозголошення в сфері ІТ.
2. Суб'єкти договору про нерозголошення.
3. Особливості виконання договору про нерозголошення
4. Зміст відомостей, що становлять інформацію, яка не підлягає розголошенню.
5. Відповідальність за договором про нерозголошення.
6. Загальна характеристика про неконкуренцію в сфері ІТ.
7. Суб'єкти договору про неконкуренцію.
8. Зміст прав та обов'язків за договором про неконкуренцію.

9. Судова практика щодо визнання положень договорів про нерозголошення та неконкуренцію недійсними.

Тема 5. Сервісні та хмарні договори в сфері ІТ.

1. Користувальницькі угоди (ToS).
2. Угода з кінцевим користувачем програмного забезпечення (EULA).
3. Договори на SEO-оптимізацію.
4. Договори щодо збору даних про використання сайту - first party data, second party data, third party data.
5. Договір Software as a service (SaaS)
6. Договір Platform as a service (PaaS)
7. Договір Infrastructure as a Service (IaaS)

Тема 6. Інші договори в цифровому середовищі.

1. Договори в сфері інтернет-реклами.
2. Договори про надання послуг з блогерами.
3. Смарт-контракти.
4. Застосування інших цифрових технологій під час укладення договорів в сфері ІТ.

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика договорів в сфері ІТ	2	1
2.	Тема 2. ГІГ-контракти в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ	2,5	1
3.	Тема 3. Договірні зобов'язання в сфері ІТ, що опосередковують передачу майнових прав інтелектуальної власності.	2,5	1
4.	Тема 4. Договори про нерозголошення та про неконкуренцію в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ	2	1
5.	Тема 5. Сервісні та хмарні договори в сфері ІТ	2	1
6.	Тема 6. Інші договори в цифровому середовищі.	2	1
	УСЬОГО	13	6

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
-------	------------	------------------------------	-------------------------------

1	Тема 1. Загальна характеристика договорів в сфері ІТ	4	1
2.	Тема 2. ГІГ-контракти в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ	4	2
3.	Тема 3. Договірні зобов'язання в сфері ІТ, що опосередковують передачу майнових прав інтелектуальної власності.	4	2
4.	Тема 4. Договори про нерозголошення та про неконкуренцію в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ	6	2
5.	Тема 5. Сервісні та хмарні договори в сфері ІТ	4	2
6.	Тема 6. Інші договори в цифровому середовищі.	4	1
	УСЬОГО	26	10

7 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика договорів в сфері ІТ	11	15
2.	Тема 2. ГІГ-контракти в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ	11	15
3.	Тема 3. Договірні зобов'язання в сфері ІТ, що опосередковують передачу майнових прав інтелектуальної власності.	11	15
4.	Тема 4. Договори про нерозголошення та про неконкуренцію в системі договірних зобов'язань в сфері ІТ	11	15
5.	Тема 5. Сервісні та хмарні договори в сфері ІТ	11	15
6.	Тема 6. Інші договори в цифровому середовищі.	11	14
	УСЬОГО	66	89

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ: логічний, проблемний, дослідницький, евристичний, ситуаційний, метод Сократа, групова дискусія, опрацювання аналітичних завдань, підготовка експертних висновків із проблемних питань, ділові/рольові ігри; кейс-стаді, дебати, виконання наукових робіт, практика з майбутньої професії, самостійна робота з літературою, Інтернет-ресурсами (самонавчання); методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права.

Освітні технології: інформаційно-комунікативні технології, аудіовізуальні технології, інтерактивні та мережеві технології, контекстного навчання, ситуативного моделювання, проектні технології, навчання як дослідження, модульно-блочного навчання.

Методи оцінювання: усне опитування, експрес- опитування, розв'язання тестових завдань, практичних завдань/задач, підготовка і захист наукових робіт за ініціативою студента, peer review, захист кейсу, захист портфоліо, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, колоквиум, захист курсових робіт, усний іспит/залік, захист звіту про проходження практичної підготовки

9.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської Кредитно-Трансферної Системи ECTS. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні заняття, індивідуальні завдання: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів;
- контрольні заміри (модуль): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів;

Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі нехарахування роботи студент в узгоджені з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
			<i>Залікова оцінка</i>
90-100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>	
0-50	FX	<i>Незадовільно з правом перескладання</i>	<i>Незараховано</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

10МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Базова література

Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. ІТ ПРАВО. Львів: «Левада», 2017. 470 с.

ІТ-право: теорія і практика. За ред. Є.О.Харитонов, О.І.Харитонові. Одеса: Фенікс, 2017. 472 с.

Gillies, L . E. (2016). Electronic commerce and international private law: A study of electronic consumer contracts. Routledge.

Kulesza, Joanna. International internet law. Routledge, 2012.

Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитонova О. І. Основи ІТ-права: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер. 2017. 208 с.

Додаткова література

Davidson, A. (2009). The law of electronic commerce. Cambridge University Press.

Hedley, S. (2017). The Law of Electronic Commerce and the Internet in the UK and Ireland. Routledge-Cavendish.

Quirk, P., & Forder, J. (2003). Electronic commerce and the law. John Wiley & Sons.

Reed, Chris. Internet law: text and materials. Cambridge University Press, 2004.

Rothchild, J. A. (Ed.). (2016). Research handbook on electronic commerce law. Edward Elgar Publishing.

Smith, Graham JH, ed. Internet law and regulation. Sweet & Maxwell, 2007.

Winn, J. K. (2001). Electronic Commerce Law: 2001 Developments. Bus. Law., 57, 541.

Бабецька, І. Я. (2022). ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.

Баранов О. А. Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика: Монографія. К.: Едельвейс, 2014. 434 с.

Батраченко, Т. С. (2022, May). ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КІБЕРЗЛОЧИННИ В УКРАЇНІ. In The 12 th International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development”(May 18-20, 2022) VoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. 930 p. (p. 853).

Бахур, О. (2022). ПРО ПІДСТАВИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Наукові перспективи (Naukov? perspektivi), (6 (24)).

Бедратий, Ю. (2022). Історико-правові передумови утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Академічні візії, (4-5), 12–19. вилучено із <http://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/39>

Бортник, Н., & Єсімов, С. (2019). Відносини в мережі Інтернет як об'єкт правового регулювання. Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Юридичні науки, (22), 147-153.

Борщ, В. Ф. (2022). Правове регулювання обігу криптовалют: зарубіжний та вітчизняний досвід (Doctoral dissertation, Сумський державний університет).

Булеца, С., & Тегза, А. (2022). Захист віртуальної ігрової власності: національний та зарубіжний досвід. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (69), 89-93.

Головач, А., & Глущенко, Н. (2022). ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ КОРИСТУВАЧА ПЕРСОНАЛЬНОЇ СТОРІНКИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ. Наукові інновації та передові технології, (1 (3)).

Думчиков, М. О. (2022). КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ ТА ВИДІВ КІБЕРЗЛОЧИНІВ. НАУКОВИЙ ВІСНИК МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, 65.

Дутов, М. М. (2017). Правове забезпечення розвитку електронної комерції (Doctoral dissertation, ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00. 04 «Господарське право»).

Зубковська, А. М. (2022). ФЕНОМЕН КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ У СУЧАСНОМУ МЕДІАПРОСТОРИ. АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО, 109.

Капіца, Ю. М., Рассомахіна, О. А., & Шахбазян, К. С. (2012). Спеціальні механізми захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет. Інформація і право, (3), 129-140.

Кіпа, О. О. (2010). Правопорушення в мережі Інтернет. Часопис Київського університету права. Славський, А. (2017). Особливості правопорушень, скоєних в мережі Інтернет (Doctoral dissertation, Тернопіль, Вектор).

Коваленко, І. (2022). Деякі види творів, розміщених в інтернеті, та особливості їх охорони українським авторським правом порівняно з законодавством США. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (70), 181-185.

Коваленко, О. Ю. (2017). ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВІДНОСИН В ІНТЕРНЕТІ FEATURES OF LEGAL RELATIONS ON THE INTERNET. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, 134.

Кравченко, О. С., & Сурело, Р. А. (2019). Правова природа електронних грошей, їх основні види та тенденції розвитку в Україні. Південноукраїнський правничий часопис. Проблеми цивільного та господарського права, 1, 53-56.

Куртакова, А. (2022). СУДОВА ПРАКТИКА УКРАЇНИ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ. Наука і техніка сьогодні, (3 (3)).

Місюкевич, В. І., Трушкіна, Н. В., & Шкригун, Ю. О. (2021). Електронна комерція у глобальному цифровому просторі: нові виклики та напрями розвитку.

Місюкевич, В. І., Трушкіна, Н. В., & Шкригун, Ю. О. (2021). Електронна комерція у глобальному цифровому просторі: нові виклики та напрями розвитку.

Міщук, І. О. (2020). СПЕЦИФІКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ У РІЗНИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЮРИСДИКЦІЯХ. EDITORIAL BOARD, 232.

Ободець, Є. А. (2022). ЗЛОЧИННІСТЬ У КІБЕРПРОСТОРИ. Сучасні підходи боротьби зі злочинністю: погляди молодих вчених: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти, Кривий Ріг-26 листопада 2021 р./КННІ ДонДУВС.–Кривий Ріг, 2022.–305 с., 284.

Онофрейчук, О. С. (2022, May). ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ. In The 11 th International scientific and practical

conference “International scientific innovations in human life”(May 11-13, 2022) Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2022. 810 p. (p. 788).

Павловська, А. О. (2022). СУЧАСНЕ ШАХРАЙСТВО В УКРАЇНІ. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА, 164.

П'ятецька, М. О. (2022). Правове регулювання рекламної діяльності на прикладі власного проєкту інтернет-журналу «Закон та реклама».

Сащенко, М. (2022). ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ. Молодий вчений, (1 (101)), 17-20.

Силаєва, Г. О. (2022). Кібертероризм як інструмент протистояння держав на міжнародній арені.

Сідікова, В. О. (2022). РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ У ПРАВОВІДНОСИНАХ, ЩО ВИНИКАЮТЬ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ:(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ). Scientific notes of Lviv University of Business and Law, 32, 52-59.

Тарасенко Л.Л. КОМП'ЮТЕРНА ПРОГРАМА ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРАВА. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 251.

Тардаскіна, Т. М., Стрельчук, Є. М., & Терешко, Ю. В. (2011). Електронна комерція. навч. пос./ТМ Тардаскіна, ЄМ Стрельчук, ЮВ Терешко.–Одеса: ОНАЗ ім. ОС Попова.

Троцька, В. (2022). ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ ЗГІДНО З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА В ЄДИНОМУ ЦИФРОВОМУ РИНКУ. Теорія і практика інтелектуальної власності, (1), 35-43.

Ульянова, Г. О., & Колодін, Д. О. (2022). КРИМІНАЛЬНО-ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ І ФРН В СФЕРІ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. Київський часопис права, (1), 163-167.

Харитонов Є.О. СУТНІСТЬ ІТ-ПРАВА (ІТ- ПРАВО ЯК КОНЦЕПТ). ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 274.

Черновол, В. Є., & Коноплицька-Слободенюк, О. К. (2022). БЕЗПЕКА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ ТА ІНТЕРНЕТ. Тези доповідей, 20.

Шестак, Я. І. (2022). КІБЕРГІГІЄНА У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Тези доповідей, 5.

Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с.

Яворська О. С. ІТ-право: поняття, зміст, засади. Збірник матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. “Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід”. Тернопіль: Юрид. ф-т. Тернопіл. нац. екон. ун-ту, 2017. С. 279-282.

End User License Agreement/ <https://legal-support.top/end-user-license-agreement/>

EULA/ <https://helpx.adobe.com/ua/x-productkb/policy-pricing/end-user-license-agreements-faq.html>

Байдалімов С. В. Договір про нерозголошення конфіденційної інформації (комерційної таємниці) в Україні. 2018. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/25481/1/Bajdalimov_Hvorost_dogovir%20pro%20nerozgolos_hennja.pdf

Бачинський Т.В. Розробка програмного забезпечення: договір про виконання робіт чи надання послуг? Деякі особливі договори та поради щодо їх укладення у ІТ сфері. 2018. URL: <http://aphd.ua/publication-25/>

Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

Гродовська О.П. Законність Non-Compete Agreement (договір про неконкуренцію) в Україні | Законность Non-Compete Agreement (договір про неконкуренцію)). 2020. URL: <https://go-advocate.com/zakonnist-non-compete-agreement-v-ukrajini/>

Давидова Н. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН SAAS (SOFTWARE AS A SERVICE) <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/6/3.pdf>

Договір SEO. <https://yurhub.com/shop/56-dogovir-na-poshukove-prosuvanna-sajtu-seo.html>

Договір SEO. <https://legal-support.top/seo-dogovir/>

Договори SEO. <https://it-law.com.ua/posluhy/dohovora-dlia-roboty-z-zamovnykamy-klientamy/74-dohovir-na-prosuvannia-saitu>

Інтелектуальне право України. За ред. проф. Яворської О.С. Тернопіль: Підручники і посібники. 2016. 609с.

Кодинець А.О. Договір про конфіденційність: істотні умови та особливості регулювання. Право і суспільство. 2018. № 2. С. 73.

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Платформа як послуга https://uk.wikipedia.org/wiki/Платформа_як_послуга

Правила домену .lviv.ua. Електронний ресурс. Режим доступу: http://nic.lviv.ua/docs/lviv_ua_policy.htm

Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Про інформацію: Закон України від 02.05.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: постанова Кабінету Міністрів України від 09.09.1993 р. № 611. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF#Text>

Програмне забезпечення як послуга https://uk.wikipedia.org/wiki/Програмне_забезпечення_як_послуга

Програмне забезпечення як послуга https://uk.wikipedia.org/wiki/Програмне_забезпечення_як_послуга

Регламент особливостей реєстрації приватних доменних імен другого рівня в домені .UA. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://hostmaster.ua/policy/?ua>

Тарасенко Л.Л. Інтернет право: тексти лекцій. Львів. 2020. 80 с.

Ткаченко А. Цивільно-правові договори з ІТ-спеціалістами. Інформаційний Бізнес Портал. 2018. URL: <https://www.buh24.com.ua/tsivilno-pravovi-dogovori-z-it-spetsialistami/>

Томаров І. SOFTWARE AS A SERVICE: ОРЕНДА, ЛІЦЕНЗІЯ ЧИ ПОСЛУГА? <http://www.legalshift.com.ua/?p=860>

Фасій Б. AGILE, WATERFALL TA OUT STAFF ДОГОВІР АБО ДОГОВОРИ НА РОЗРОБКУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/298/238>

Харебава Т. Технології: Хмарно з поясненнями. <http://jurist.ua/?article/1097>

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print1418660769711931#Text>

Чому договори про неконкуренцію незаконні під будь-яким соусом. 2020. URL: <https://kontorablog.com/?go=all/nca-in-ukraine/>

Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. ІТ ПРАВО. Львів: «Левада», 2017. 470 с.

ІТ ПРАВО / Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. / За заг. ред. Яворської О.С. – Львів: Видавництво «Левада», 2017. – 470 с.

Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

Основи ІТ-права: навч. посіб. / Т. В. Бачинський, Р. І. Радейко О. І. Харитоновна. – К.: Юрінком Інтер. – 2017. – 208 с.

Постанова Пленуму ВГС України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17.10.2012 р. № 12. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 (в ред. від 11.07.2001.). URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. — 696 с.

Про рекламу: Закон України від 03.07.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 39. Ст. 181.

Про засади державної мовної політики: Закон України від 03.07.1996. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 23. Ст. 218.

E-COMMERCE в Україні: Підсумки 2016. Топові тренди 2017. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://logist.fm/publications/e-commerce-v-ukrayini-pidsumki-2016-topovi-trendi-2017>

Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 12. Ст. 155.

Демченко К. Медійна реклама в Інтернеті: закон один для всіх. Юридична газета від 04.09.2012. № 36.

Проект Закону України «Про Інтернет рекламу». URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF2EU00A.html

Банерна реклама. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://webstudio2u.net/ua/internet-ad/99-banners.html>

URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.google.com.ua/intl/uk/adwords/start/?channel=gdn>

URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу:
http://elama.ru/faq/new_part_1.php?verify_authentication=false

Шишка Ю. М. Правова природа виникнення та розвитку регламентації рекламної діяльності в мережі Інтернет. Адміністративне право і процес. Науково-практичний журнал, заснований Київським національним університетом імені Тараса Шевченка. 2016. № 1(15).

Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 45. Ст.410

Правила надання та отримання телекомунікаційних послуг: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-п>

11 НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

Конституція України.

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.).

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.

Господарський кодекс України.

Господарський процесуальний кодекс України.

Європейський кодекс поведінки при здійсненні електронних платежів: Рекомендація Комісії 87/598/ЄЕС про Європейський Кодекс поведінки при здійсненні електронних платежів (відносини між фінансовими установами, торговцями, установами з надання послуг та клієнтами) від 08.12.1987. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_278

Конвенція ООН про використання електронних повідомлень у міжнародних договорах від 23.11.2005. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>

Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні: схвалена розпорядженням КМ України від 16.11.2016. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-п>

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: затверджено постановою КМ України від 03.10.2007.

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року.

Положення про електронні гроші в Україні, затв. Постановою Правління Національного банку України 04.11.2010 № 481
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10/ed20200915#Text>

Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням: затверджено постановою Правління НБУ від 05.11.2014. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>

Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади: затверджено постановою КМ України від 18.07.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/670-2012-п>

Порядок використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: затверджено постановою КМ України від 10.09.2003. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1433-2003-%D0%BF>

Порядок засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу: затверджено постановою КМ України від 26.05.2004. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/680-2004-п>

Порядок застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності: затверджено постановою КМ України від 28.10.2004. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1452-2004-п>

Порядок надсилання електронною поштою службових документів, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2009. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/733-2009-п>

Порядок підключення до глобальних мереж передачі даних: затверджено постановою КМ України від 12.04.2002. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/522-2002-п>

Порядок роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання: затверджено наказом Міністерства юстиції 11.11.2014. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1421-14>

Порядок роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 01.12.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1854-12> Про віртуальні активи: проект закону України http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110.

Правила надання та отримання телекомунікаційних послуг: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-п>

Про авторське право і суміжні права: Закон України в ред. Від 11.07.2001 р.

Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку (Директива про електронну комерцію): Директива Європейського парламенту та Ради ЄС від 08.06.2000. № 2000/31/ЄС. URL-адреса. Електронний

Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003.

Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015.

Про засади державної мовної політики: Закон України від 03.07.1996.

Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади: затв. наказом Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1021-02#Text>

Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 р. № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про захист від недобросовісної конкуренції: Закону України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. URL-адреса. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96>

Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>

Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 30. Ст. 379.

Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31.07.2000. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/928/2000>

Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення 11.11.2021).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.

Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 09.04.1999 № 595-ХІV. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/595-14>

Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях: Закон України від 18.01.2018 р. № 2268-VIII. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2268-19>

Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>

Про платіжні послуги: Закон України
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1246>

Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>

Про процедуру надання інформації у галузі технічних стандартів і регламентів, а також правила надання послуг в інформаційному суспільстві: Директива Європейського парламенту і Ради ЄС від 22.06.1998. № 98/34/ЄС. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_b11

Про рекламу: Закон України від 03.07.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 39. Ст. 181.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року "Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)": Указ Президента України № 133/2017 від 15.05.2017 р. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850>

Про санкції: Закон України від 14.08.2014 р. № 1644-VII. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18>

Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства: Директива Європейського парламенту та Ради ЄС від 13.12.1999. № 1999/93/ЄС /

Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>

Регламент особливостей реєстрації приватних доменних імен другого рівня в домені .UA. URL: <https://hostmaster.ua/policy/?ua>

Регламент особливостей реєстрації приватних доменних імен третього рівня в доменах kyiv.ua та kiev.ua. URL: https://hostmaster.ua/policy/Reglament_kyiv_1.0_UK.pdf

Регламент публічного домену. Версія 3.5. від 24.01.2020 р. URL: https://hostmaster.ua/registrators/docs/Reglament2ld_3.5_UK.pdf

Рекомендації для Інтернет-провайдерів, контент-провайдерів та користувачів файлообмінних мереж та інших веб-сервісів щодо правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет, затв. Державною службою інтелектуальної власності України. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/ip.html?s=print>

Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування», затверджені Постановою Верховної Ради України від 27

червня 2007 року N 1243-V. – режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1243-v>

Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32. – Стор. 13.

Типовий закон про електронні підписи Комісії ООН з права міжнародної торгівлі від 05.07.2001. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>

Типовий порядок здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади: затверджено постановою КМ України від 28.10.2004. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1453-2004-п>

Цивільний кодекс України.

Цивільний процесуальний кодекс України.

ПРАВО ЄС:

ДИРЕКТИВА від 16 грудня 1986 № 87/54/ЄЕС Про правову охорону топографії напівпровідникових виробів.

ДИРЕКТИВА від 3 жовтня 1989 № 89/552/ЄЕС Про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення.

ДИРЕКТИВА від 14 травня 1991 № 91/250/ЄЕС Про правову охорону комп'ютерних програм.

ДИРЕКТИВА від 19 листопада № 1992 92/100/ЄЕС Про право на прокат, право на позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 29 жовтня 1993 № 93/98/ЄЕС Про гармонізацію строку охорони авторського права і деяких суміжних прав

ДИРЕКТИВА від 27 вересня 1993 №93/83/ЄЕС Про узгодження деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції

ДИРЕКТИВА від 11 березня 1996 № 96/9/ЄС Про правову охорону баз даних

ДИРЕКТИВА від 22 травня 2001 № 2001/29/ЄС Про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві

ДИРЕКТИВА від 29 квітня 2004 № 2004/48/ЄС Про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 21 грудня 1988 № 89/104/ЄЕС Про наближення законодавства держав-членів, що стосується торговельних марок

РЕГЛАМЕНТ від 29 листопада 2000 № 2659/2000 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про дослідження та розробки

ДИРЕКТИВА від 23 квітня 2009 № 2009/24/ЄС Про правову охорону комп'ютерних програм

РЕГЛАМЕНТ від 26 лютого 2009 № 207/2009 Про торговельну марку Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 27 квітня 2004 № 772/2004 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про передачу технологій.

12 СУДОВА ПРАКТИКА:

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adf2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument>

Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12>

ОГЛЯД ПРАКТИКИ Верховного Суду у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). 2021. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_27_05_2021.pdf

Топ-5 рішень Верховного Суду в сфері захисту ІВ у 2021 р. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/top5-rishen-verhovnogo-sudu-v-sferi-zahistu-iv-u-2021-r.html>

Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із неправомірним використанням об'єктів авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет. 2021. <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=9e4662a7-e339-4942-87a9->

[3de33288c0c6&title=SudovaPraktikaVirishenniaSporiv-PoviazanikhIzNepravomirnimVikoristanniamObktivAvtorskogoPravaISumizhnikhPravVMerezhiInternet](https://vkr.ua/publication/top5_sudovikh_sporiv_u_sferi_tekhnologiy)

ТОП-5 судових спорів у сфері технологій. 2018.
https://vkr.ua/publication/top5_sudovikh_sporiv_u_sferi_tekhnologiy

Судові рішення у сфері інтелектуальної власності. 2020.
<https://uba.ua/ukr/news/7909/>

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua>

Верховний Суд <http://www.supreme.court.gov.ua>

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua>

Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга":
<http://www.liga.kiev.ua/>

<http://www.nau.kiev.ua/>

www.lawukraine.com

www.pravovik.com.ua

Єдиний державний реєстр судових рішень України www.reyestr.court.gov.ua

Укрпатент <https://ukrpatent.org/uk>

WIPO <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>